

**WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY
DLA UCZNIÓW GIMNAZJÓW
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2016/2017**

JĘZYK POLSKI

MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA

Uwagi:

1. Model zawiera przykładowe odpowiedzi. Odpowiedzi zdającego mogą przybierać różną formę językową, ale ich sens musi być synonimiczny wobec modelu.
2. Za pełną odpowiedź przyznaje się maksymalną liczbę punktów, za niepełną – punkty częściowe, jeśli tak wskazano w modelu. Nie przyznaje się ułamków punktów. Za brak odpowiedzi lub odpowiedź błędną przyznaje się zero punktów.
3. Za błąd rzeczowy w odpowiedziach dotyczących lektury nie przyznaje się punktu.

Nr zadania	Proponowana odpowiedź	Pkt	Pkt częściowe
1.	Np.: Wskazane emocje należą do podstawowych, gdyż - są wspólne dla wszystkich ludzi bez względu na to, gdzie mieszkają. - są wrodzonymi uczuciami/ są obecne od pierwszych chwil życia. - charakteryzują się wspólną dla wszystkich ludzi mimiką. - są reakcjami uniwersalnymi. - wyznaczają sposób przeżywania świata.	1	
2.	Np.: Bogactwo uczuć powstaje u człowieka pod wpływem - doświadczenia. - rozwoju osobowości. - nabywania nowych umiejętności. - uczenia się. - dokonywania przemyśleń na temat sensu świata.	1	1 punkt za 3 poprawne odpowiedzi
3.	B	1	
4.	5F	1	
5.	Np.: Kontrast między wiekiem bohatera a jego doświadczeniem - podkreśla okrucieństwo wojny i jego wpływ na życie młodego człowieka. <u>lub</u> - pokazuje, że podmiot liryczny mimo fizycznej młodości wewnętrznie czuje się stary. <u>lub</u> - uwydatnia fakt, że zewnętrzne oznaki młodości kryją straszną tajemnicę.	1	
6.	1F 2P 3F 4P	2	2 punkty za 4-3 poprawne odpowiedzi 1 punkt za 2

				poprawne odpowiedzi																								
7.	C			1																								
8.	Np.: A. człowiek – cechuje go wdzięczność, wiara w Boga, szacunek do Stwórcy, ufność, słabość, pokora, podziw dla świata, mądrość, chce być dobry, pokłada nadzieję w Bogu B. świat – piękny, harmonijny, różnorodny, zachwycający, doskonały, przemyślany, dający radość, zawiera negatywne uczucia (nienawiść) C. Bóg – dobroczyńca człowieka, artysta, twórca świata, wszechmocny, łaskawy, dobry, opiekun, wspańiałomyślny, szczodry			2																								
				2 punkty za 6-5 poprawnych odpowiedzi zgodnych z treścią wiersza 1 punkt za 4-3 poprawne odpowiedzi zgodne z treścią wiersza																								
9.	A			1																								
10..	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Lp.</th> <th>Wyraz pochodny</th> <th>Podstawa słowotwórcza (temat słowotwórczy)</th> <th>Formant</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>nauczyć</td> <td>-uczyć</td> <td>na-</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>nocny</td> <td>noc-</td> <td>-ny</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>kumkanie</td> <td>kumk-</td> <td>-anie</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>odwrócić</td> <td>-wrócić</td> <td>od-</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>wymyślić</td> <td>-myśleć</td> <td>wy-</td> </tr> </tbody> </table>	Lp.	Wyraz pochodny	Podstawa słowotwórcza (temat słowotwórczy)	Formant	1.	nauczyć	-uczyć	na-	2.	nocny	noc-	-ny	3.	kumkanie	kumk-	-anie	4.	odwrócić	-wrócić	od-	5.	wymyślić	-myśleć	wy-			3
Lp.	Wyraz pochodny	Podstawa słowotwórcza (temat słowotwórczy)	Formant																									
1.	nauczyć	-uczyć	na-																									
2.	nocny	noc-	-ny																									
3.	kumkanie	kumk-	-anie																									
4.	odwrócić	-wrócić	od-																									
5.	wymyślić	-myśleć	wy-																									
				po 1 punkcie za każdy poprawnie omówiony przykład																								
11.	Np.: Określenia „złodziejka książek” po raz pierwszy użył Rudy Steiner po pierwszej kradzieży książki dokonanej wspólnie z Liesel w domu burmistrza. lub Określenia „złodziejka książek” po raz pierwszy użył Rudy Steiner w październiku 1941 roku.			2																								
				2 punkty za <u>zdanie pojedyncze</u> uwzględniające dwie poprawne informacje (kto i kiedy) 1 punkt za <u>zdanie pojedyncze</u> uwzględniające jedną poprawną informację (kto <i>lub</i> kiedy) 1 punkt za <u>zdanie złożone (równoważnik)</u> uwzględniające dwie poprawne informacje																								
12.	Np.: Książki w życiu Liesel - przypominają/ upamiętniają zdarzenia z jej życia, np. śmierć brata, odejście matki. - pozwalają dziewczynce poznawać słowa/ zgłębiać			4																								
				po 1 punkcie za każde znaczenie <u>nawiązujące</u> do treści książki																								

	<p>tajemnice słów/ uczyć się czytać z przybranym ojcem (Hanssem).</p> <ul style="list-style-type: none"> - powodują, że odkrywa magię (piękno) tkwiącą w wyrazach/ dobrą i złą moc (potęgę) słów, np. przemówienia Hitlera. - pozwalają opanować strach bohaterce i innym mieszkańcom miasta (uspokajają), np. gdy Liesel czyta je w czasie bombardowania. - są lekarstwem na chorobę Maksa/ utrzymują go przy życiu. - wyzwalają chęć samodzielnego tworzenia/ pisanie własnej książki/ opisywania świata i przeżyć. - są dowodem miłości przybranych rodziców (Hansa i Rosy) - książki „Pies Faust”, „Latarnia morska”, „Ludzie z błot” to prezenty urodzinowe. - pogłębiają relacje Liesel z przybranym ojcem/ Hanssem (wspólna nauka czytania). - tworzą relacje z Maksem/ są dowodem ich przyjaźni/ wdzięczności (Max pisze dla Liesel dwie książki: „Zbędny człowiek”, „Strząsaczka słów”). - pomagają wyjaśnić nieznane słowa (czytanie „Słownika Dudena”). - tworzą relacje Liesel z żoną burmistrza, która udostępnia dziewczynce swój księgozbiór. - tworzą relacje Liesel z panią Holtzapfel, której bohaterka czyta książkę pt. „Świstak”. - są powodem dokonywania ich kradzieży. - ratują życie Liesel, kiedy schodzi do piwnicy, aby pisać swoją książkę pt. „Złodziejka książek”. 					
13.		Kolor	Element otoczenia powodujący dostrzeżenie koloru przez Śmierć	Okoliczności pojawienia się Śmierci w życiu Liesel (związane z danym kolorem)	4	<p>4 punkty za 6 poprawnych odpowiedzi</p> <p>3 punkty za 5-4 poprawne odpowiedzi</p> <p>2 punkty za 3 poprawne odpowiedzi</p> <p>1 punkt za 2 poprawne odpowiedzi</p>
	1		śnieg, lód	W pociągu do Monachium, gdy mama wiezie dzieci do rodziny zastępczej, umiera brat Liesel/ Werner.		
	2	czarny/ grafit/ szary/ węglowy	dym, ziemia, noc, drzewa, woda, swastyka			
	3	czerwony		W bombardowaniu Molching (ul. Himmelstrasse) giną wszyscy bliscy bohaterki (Rudy, przybrani rodzice)		

14.	<p>Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - po zdobyciu 4 złotych medali na olimpiadzie był ideałem dla chłopca, dlatego Rudy umalował sadzą z pieca twarz na czarno, pojechał rowerem na stadion i tam udawał lekkoatletę. - po kradzieży ziemniaków przez Liesel i Rudy'ego ich towarzysz (Arthur Berg) podał to imię i nazwisko właścicielowi pola goniącemu ich z siekierą. - bohater ćwiczył bieganie, aby w trakcie igrzysk Hitlerjugend wygrać na tych samych dystansach, co amerykański sprinter. - w trakcie igrzysk Hitlerjugend specjalnie dwukrotnie zrobił falstart, aby nie wystartować w ostatnim biegu i być gorszym od amerykańskiego biegacza (okazał pokorę wobec osiągnięć Amerykanina/ chciał nadal uważać go za swojego idola). <p><u>dopuszczalne</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - po śmierci Rudy'ego przyjaciółka/ Liesel przywołuje Owensa, próbując „obudzić” chłopca/ wyznając mu miłość/ całując go w usta. 	3	po 1 punkcie za każdą poprawną sytuację
15.	<p>Np.:</p> <p>Poglądy Hajmona:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nie wolno znieważać bogów. <u>lub</u> Władca powinien liczyć się z ich prawami. 2. Mądry władca potrafi zmienić zdanie, posłuchać dobrej rady. 3. Władca nie powinien karać osoby, która nie zrobiła niczego złego. 4. Dobry król nie może być głuchy na głos ludu. <u>lub</u> Trzeba słuchać poddanych. 5. Państwo nie powinno służyć tylko władcy. <p>Poglądy Kreona:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Liczy się obrona praw i władzy. <u>lub</u> Najważniejsze jest obrona godności/ autorytetu króla. 2. Władca nie może ulegać kobiecie. <u>lub</u> Słabością mężczyzny jest uleganie kobiecie. 3. Państwo należy do władcy. <u>lub</u> Król jest właścicielem kraju. 4. Władca (osoba starsza/ doświadczona) ma zawsze rację. <u>lub</u> Dorosłym nie mogą doradzać młodzi. 5. Lud nie ma prawa podpowiadać władcy, co ma robić. 	3	<p>3 punkty za 6-5 poprawnych odpowiedzi</p> <p>2 punkty za 4-3 poprawne odpowiedzi</p> <p>1 punkt za 2 poprawne odpowiedzi</p>

16.	<p>Płaszczyzna konfliktu</p> <p>prawo boskie a ludzkie</p>	<p>Racje Kreona</p> <p>Prawa ludzkie ponad prawami boskimi.</p> <p><u>lub</u> Władca/ król jest prawodawcą w kraju, ma</p>	<p>Racje Antygony</p> <p>Prawa boskie ponad prawami ludzkimi.</p> <p><u>lub</u> Powinnością każdego człowieka jest życie zgodne</p>	3	<p>3 punkty za 6-5 poprawnych odpowiedzi</p> <p>2 punkty za 4-3 poprawne odpowiedzi</p>
-----	--	--	---	---	---

		<p>prawo ustanawiać zakazy i stosować kary za ich łamanie.</p> <p><u>lub</u></p> <p>Polinejkes został uznany za zdrajcę, więc za karę nie mógł zostać pochowany – ani w ziemi ojczystej, ani w obcej.</p>	<p>z tradycją/ obyczajami/ religią, które nakazują żyjącym pochówek zmarłych, bo każdemu należy się pogrzeb.</p> <p><u>lub</u></p> <p>Zmarłego należy pogrzebać, żeby nie budzić gniewu bogów, a dusza nie błąkała się po ziemi.</p>		1 punkt za 2 poprawne odpowiedzi
	<p>jednostka a społeczeństwo</p>	<p>Społeczeństwo ważniejsze niż jednostka.</p> <p><u>lub</u></p> <p>Król działa w swoim przekonaniu dla dobra państwa/ dobra ludu.</p> <p><u>lub</u></p> <p>Kreon chce rządzić sprawiedliwie, a więc bezwzględnie dotrzymywać ustalonych zasad.</p>	<p>Jednostka ważniejsza niż społeczeństwo.</p> <p><u>lub</u></p> <p>Działanie Antygony jest jednostkowym buntem.</p> <p><u>lub</u></p> <p>Bunt/ sprzeciw jest prawem każdego człowieka.</p> <p><u>lub</u></p> <p>Człowiek jest wolny i może postępować zgodnie z wyznawanymi wartościami.</p>		
	<p>uczucie a rozum</p>	<p>Władca musi/ powinien kierować się rozumem.</p> <p><u>lub</u></p> <p>Władca musi podejmować rozsądne decyzje, nie może pozwolić sobie na słabość.</p> <p><u>lub</u></p> <p>Kreon chciał, aby ludzie szanowali</p>	<p>Dla rodziny trzeba się poświęcić.</p> <p><u>lub</u></p> <p>Rodzina/ najbliżsi mocniej/ częściej kierują się uczuciami. <u>lub</u></p> <p>Miłość do brata jest dla niej ważniejsza od praw ustanowionych</p>		

		go jako nowo obranego władcę, by nie posądzali go o pobłażliwe traktowanie członków swojej rodziny.	przez Kreona. <u>lub</u> Dla brata gotowa jest poświęcić życie. <u>lub</u> Rozsądek ustępuje przed emocjami.		
17.	A2			1	
18.	1. parodos 2. epeisodion 3. stasimon			2	2 punkt za 3 poprawne odpowiedzi 1 punkt za 2 poprawne odpowiedzi

19.	- drew' <u>lub</u> drewi- - drzew- - dREW- - drw-			2	2 punkty za 4-3 poprawne przykłady 1 punkt za 2 poprawne przykłady
20.	D			1	
21.	- <u>epidemii</u> Rzeczowniki obcego pochodzenia mają w odmianie -ii. <u>lub</u> Jeżeli w mianowniku liczby pojedynczej w wymowie zakończenia wyrazu słyszymy „-ja”, to w odmianie piszemy -ii. <u>lub</u> Jeżeli w M. l. poj. zakończenie -ia występuje po spółgłosce (m, p, b, t, d, r, l, k, g, ch), to w odmianie. piszemy -ii. - <u>epopei</u> Rzeczownik zakończone na - ja po samogłoskach mają w odmianie -i. <u>lub</u> Rzeczowniki zakończone na -eja, -oja, -aja mają w odmianie -i.			2	po 1 punkcie za każdy poprawnie omówiony przykład (zapis <u>oraz</u> definicja)
22.	A. Pożyczyłem koleżance książkę, która miała ostatnio świetne recenzje. <u>lub</u> Książkę, która miała ostatnio świetne recenzje, pożyczyłam koleżance.			2	po 1 punkcie za każde poprawne przekształcenie

	B. Na obrazie Józefa Chełmońskiego widać bociana i chłopca jedzącego zupę.		
23.	A. ma muchy w nosie (<i>dopuszczalne</i> : kręci nosem, zadziera nosa) B. sam jak palec C. na jednej nodze <i>lub</i> co sił w nogach D. obronną ręką	3	3 punkty za 4 poprawne związki 2 punkty za 3 poprawne związki 1 punkt za 2 poprawne związki
24.	Kryteria oceniania opowiadania z dialogiem są zamieszczone poniżej.	14	

KRYTERIA OCENY OPOWIADANIA Z DIALOGIEM

Zadanie 24. (0-14)

1. Treść (0-7)

- A. **1 punkt** – określenie czasu i miejsca, wprowadzenie bohaterów.
0 punktów – brak choćby jednego z wyżej wskazanych elementów.
- B. **1 punkt** – wprowadzenie dialogu
0 punktów – brak dialogu
- C. **1 punkt** - zastosowanie przynajmniej jednego z innych elementów wzbogacających wypowiedź, np. wprowadzenie opisu, dynamizowanie akcji, budowanie napięcia, kreowanie nastroju, stosowanie retrospekcji:
0 punktów – brak innego elementu wzbogacającego wypowiedź.
- D. **1 punkt** – konsekwentne stosowanie wybranej formy narracyjnej i czasu gramatycznego.
0 punktów – nieuzasadnione zmiany wybranej formy narracyjnej i czasu gramatycznego.
- E. **3 punkty** – praca zawiera trafne omówienie problemu sformułowanego w temacie:
a) opisanie „starego” życia w sposób pogłębiony, wskazujący na jego niedoskonałość,
b) wnikliwie przedstawienie zmiany tworzącej „nowe” życie,
c) odwołanie się do losów wybranego bohatera literackiego i ukazanie ich wpływu na przemianę życia.
- 2 punkty** – praca zawiera trafne omówienie problemu sformułowanego w temacie:
a) przedstawienie „starego” życia w sposób powierzchowny, wskazujący na jego niedoskonałość,
b) spłycone przedstawienie zmiany tworzącej „nowe” życie,
c) odwołanie się do losów wybranego bohatera literackiego i ukazanie ich wpływu na przemianę życia.
- 1 punkt** – praca zawiera próbę omówienia problemu sformułowanego w temacie:

- a) odniesienie się tylko do niektórych elementów polecenia – przywołanie tylko „starego” życia *lub* tylko „nowego” życia,
- b) przywołanego bohatera nie można przyjąć jako poprawnego w kontekście podanego tematu,
- c) przewaga charakterystyki/ streszczenia nad opowiadaniem.

0 punktów

- a) przywołana osoba nie jest postacią literacką,
- b) brak odwołania do losów postaci literackiej i ukazania ich wpływu na przemianę życia.

Uwagi:

1. *Błędy dotyczące rodzajów i gatunków literackich, tytułów, imion i nazwisk autorów, bohaterów tekstów oraz fabuły powodują obniżenie oceny treści o jeden punkt.*
2. *W pracy krótszej niż określono, nie ocenia się kompozycji, segmentacji, stylu, języka, ortografii i interpunkcji.*
3. *Jeżeli uczeń pisze pracę niezgodną z poleceniem lub redaguje inną formę wypowiedzi niż opowiadanie, otrzymuje 0 punktów również w pozostałych kryteriach.*

2. Kompozycja (0-1)

- 1 punkt – zachowany logiczny i spójny tok rozważań (ciąg przyczynowo- skutkowy), segmentacja konsekwentna i celowa, zaznaczona akapitami, prawidłowe proporcje pracy.
- 0 punktów – brak uporządkowania logicznego, znaczne zaburzenia spójności, segmentacja przypadkowa lub brak segmentacji, nieprawidłowe proporcje pracy.

3. Styl (0-1)

- 1 punkt – styl konsekwentny, zastosowanie słownictwa wskazującego na następstwo czasowe.
- 0 punktów – styl niekonsekwentny lub brak słownictwa wskazującego na następstwo czasowe.

4. Język (0-3)

- 3 punkty – dopuszczalne 3 błędy (składniowe, leksykalne, frazeologiczne, fleksyjne lub stylistyczne).
- 2 punkty – dopuszczalne 4 błędy (składniowe, leksykalne, frazeologiczne, fleksyjne lub stylistyczne).
- 1 punkt – dopuszczalne 5 błędów (składniowe, leksykalne, frazeologiczne, fleksyjne lub stylistyczne).
- 0 punktów – powyżej 5 błędów (składniowych, leksykalnych, frazeologicznych, fleksyjnych lub stylistycznych).

5. Ortografia (0-1)

- 1 punkt – dopuszczalne 2 błędy.
- 0 punktów – powyżej 2 błędów.

6. Interpunkcja (0-1)

- 1 punkt – dopuszczalne 3 błędy.
- 0 punktów – powyżej 3 błędów.